

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : แนวทางการเสริมสร้างประชาธิปไตยในโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้วิจัย : พระปลัดสมชาติ ศรีบุญราชกุญช์
สาขาวิชา : นโยบายสาธารณะ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

: อาจารย์ ดร.สุวรรณ์ จุลจารวัตโน^๑
: อาจารย์ ดร.สุชาติ ใจภักดี^๒

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาการเสริมสร้างประชาธิปไตยในโรงเรียนพระปริยัติธรรม รวมถึงการศึกษาการดำเนินงานแบบวิถีประชาธิปไตยของนักเรียน ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม และศึกษาเสนอแนะแนวทางการเสริมสร้างประชาธิปไตยในโรงเรียนพระปริยัติธรรม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประกาศและกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู/บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน จากโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 28 แห่ง จำนวน 645 รูป/คน

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาการเสริมสร้างประชาธิปไตยในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาด้านงบประมาณ ปัญหาด้านวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก และความสะดวก และปัญหาด้านการบริหารจัดการ
2. การดำเนินแบบวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในระดับปานกลาง

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ ดร.จุไรรัตน์ จุลจารวัตตน์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.สุชาติ ใจภักดี ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่ง จนทำให้การศึกษาวิทยานิพนธ์สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ ศาสตราจารย์ เกียรติคุณ ดร.มนัส สุวรรณ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ รองศาสตราจารย์สมศักดิ์ เกียวกิ่งแก้ว รองอธิการบดี ประชานหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ อาจารย์อัจฉริย์ พิพนธอรัณิทร์ จากมหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ ที่กรุณารับเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ คำแนะนำ แก้ไข ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สมบูรณ์และ มีคุณค่า

ขอขอบคุณผู้อำนวยการ คณะครุ เจ้าหน้าที่ และนักเรียนโรงเรียนหอประยิตรีศึกษา โรงเรียนอินทนิลวิทยา และโรงเรียนพรหมจักรสังวร จังหวัดลำพูน ที่เอื้อเฟื้อเป็นสถานที่ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

ขอขอบคุณผู้อำนวยการ คณะครุ เจ้าหน้าที่ และนักเรียน โรงเรียนพระประยิตรีธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ทุกโรงเรียนที่กรุณาให้ข้อมูลวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณ พระเทพโภศด (ถังวากลย์ พรหมวากลย์ โภ) เจ้าอาวาสวัดศรีโสดา พระอารามหลวง พระวิมลมุนี (นนท์พันธ์ ปภสุตโภ) (ถังวากลย์ พรหมวากลย์ โภ) ที่สนับสนุนส่งเสริมและให้คำแนะนำการเรียน เพื่อนพระครูธรรมชัยสังฆพิทักษ์ (ธรรมชัย ปุณณ์ชัย โภ) ที่สนับสนุนส่งเสริมและให้คำแนะนำการเรียน เพื่อนักศึกษาปริญญาโทร่วมชั้นเรียนหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบาย สาธารณะ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่เคยให้คำแนะนำและให้กำลังใจจนทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จดุลถ้วน

คุณค่าและประโยชน์อันเพิ่งได้จากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขออุทิศแด่บิดา นารดา ครูอาจารย์ ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ นอกจากนั้นขออนุสรณ์สันໃจในการพัฒนาเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติต่อไป